

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАКАЗ

29.12.2012 № 1138

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
9 січня 2013 р.
за № 86/22618

**Про затвердження Державних санітарних норм та правил
«Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові.
Основні гігієнічні вимоги»**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я
[№ 208 від 18.03.2016](#)}

Відповідно до вимог підпункту 197.4 пункту 197 розділу XIII [Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»](#), затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2012 року № 187, [підпункту 7.1 підпункту 7 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України](#), затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити [Державні санітарні норми та правила «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»](#), що додаються.
2. Управлінню громадського здоров'я (Григоренко А.А.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Голові Державної санітарно-епідеміологічної служби України, головному державному санітарному лікарю України Пономаренку А.М. прийняти цей наказ до керівництва та забезпечити нагляд за виконанням Державних санітарних норм і правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги», затверджених цим наказом.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Моїсеєнко Р.О.
5. Цей наказ набирає чинності через 6 місяців з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Р. Богатирьова

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.12.2012 № 1138
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
9 січня 2013 р.
за № 86/22618

ДЕРЖАВНІ САНІТАРНІ НОРМИ ТА ПРАВИЛА
«Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові.
основні гігієнічні вимоги»

I. Загальні положення

1.1. Ці Державні санітарні норми та правила встановлюють медичні вимоги безпеки до матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них (далі - продукція).

1.2. Виконання вимог цих Державних санітарних норм та правил обов'язкове для підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, діяльність яких стосується виробництва та обігу матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них.

1.3. У цих Державних санітарних нормах та правилах терміни та визначення вживаються у такому значенні:

апретування - обробка текстильних виробів з метою надання їм певних заданих властивостей;

безпека продукції - відсутність будь-якого ризику для життя, здоров'я людини при звичайних умовах використання, зберігання;

виробник (власник) - суб'єкт господарювання, який виробляє товар або заявляє про себе як про виробника товару чи про виготовлення такого товару на замовлення, розмішуючи на товарі та/або на упаковці чи супровідних документах, що разом з товаром передаються споживачеві, своє найменування (ім'я), торговельну марку або інший документ, який ідентифікує такого суб'єкта господарювання, або імпортує товар і реалізує його на території України;

гігієнічна оцінка - комплекс досліджень (санітарно-хімічні, токсикологічні, мікробіологічні та інші), що проводяться в модельованих і натурних умовах згідно з чинними нормативно-правовими актами;

етикетка - будь-яка бирка, напис, ярлик, що містить малюнки чи написи, написані, надруковані, нанесені за допомогою трафарету, витіснені або вдавнені та прикріплені до виробу чи до упаковки з виробами, та містить належну інформацію про виріб чи товар;

натуральні матеріали - матеріали, що містять натуральні волокна не менше 90% від маси тканини;

одяг - виріб або сукупність виробів, які одягає людина;

одяг першого шару - вироби, що мають безпосередній контакт зі шкірою людини (білизна натільна і постільна, корсетні вироби, панчішно-шкарпеткові вироби, рукавиці, головні убори, пелюшки тощо);

одяг другого шару - вироби, що мають обмежений безпосередній контакт зі шкірою людини (костюми, сукні, спідниці, блузи, сорочки, брюки, светри, джемperi та інші аналогічні вироби);

одяг третього шару - вироби, що не мають безпосереднього контакту зі шкірою людини (пальто, шуби, напівпальто, плащі, куртки та інші аналогічні вироби);

партія продукції - будь-яка визначена кількість продукції з однаковою назвою та властивостями, яка вироблена за однакових умов з однієї сировини;

полімерний матеріал - матеріал, до складу якого у вигляді основного зв'язуючого компонента входять полімерні сполуки;

ризик для здоров'я людини - можливість виникнення та вірогідні масштаби наслідків від негативного впливу протягом певного періоду часу;

синтетичні волокна - волокна, які одержують із синтетичних полімерів шляхом хімічного синтезу;

сурові матеріали - тканини безпосередньо зняті із ткацьких верстатів;

типовий зразок продукції - виріб, вибраний з асортименту однотипних товарів, виготовлених за однотипними принциповими схемами та типовим технологічним процесом з одних і тих же матеріалів (або близьких за складом матеріалів), що мають однакові вимоги гігієнічної безпеки;

хімічні волокна - штучні та синтетичні волокна;

штучні волокна - волокна, які одержують під час хімічної переробки природних високомолекулярних сполук чи продуктів їх перетворення.

1.4. Ці Державні санітарні норми та правила не поширюються на засоби індивідуального та колективного захисту.

II. Гігієнічні вимоги до сировини, матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них

1. Гігієнічні вимоги до сировини

1.1. Сировина натурального, штучного та синтетичного походження, хімічні сполуки і хімічні композиції, які застосовуються у виробництві продукції, повинні бути безпечними для здоров'я людини.

1.2. Виробник, що виробляє продукцію, зобов'язаний забезпечити виробничий контроль сировини і хімічних речовин, що застосовуються у виробництві продукції, на предмет їх безпечності для людини згідно з гігієнічними нормативами та регламентами.

1.3. Сировина для виготовлення матеріалів текстильних, шкіряних і хутрових та текстильно-допоміжні речовини, композиції для апретування, барвники не повинні в своєму складі містити хімічні сполуки, що належать до 1 класу небезпечності.

1.4. Забороняється використання у виробництві текстильних матеріалів, шкіри і хутра хімічних сполук, що можуть викликати шкірно-подразнюючу і алергенну дію та канцерогенні ефекти згідно з переліками, наведеними у [додатках 1, 2, 3, 4](#) до цих Державних санітарних норм та правил.

Нові сполуки, що впроваджуються у виробництво текстильних матеріалів, шкіри і хутра, повинні бути безпечними для здоров'я людини і мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

2. Гігієнічні вимоги до матеріалів текстильних, шкіряних і хутрових та виробів з них

2.1. Матеріали текстильні, шкіряні, хутрові повинні бути безпечними для здоров'я людини і відповідати призначенню.

2.2. Продукція, що реалізується повинна супроводжуватись позитивним висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи, відповідати своєму призначенню і за звичайних умов експлуатації не загрожувати здоров'ю і життю споживачів.

2.3. У процесі експлуатації продукція не повинна викликати дискомфорту у дорослих та дітей.

2.4. Інтенсивність запаху матеріалів текстильних, шкіряних і хутрових та виробів з них не повинна перевищувати значень, наведених у [додатку 5](#) до цих Державних санітарних норм та правил.

2.5. Виділення хімічних речовин з продукції для дорослого і дитячого населення у підодяговий повітряний простір та в опосередковані модельні середовища не повинно перевищувати гігієнічні показники безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються:

із сурових текстильних матеріалів натурального та хімічного походження ([додаток 6](#));

з пряжі, ниток, текстильних матеріалів, трикотажних полотен, одягу, головних уборів, рукавиць, панчішно-шкарпеткових оздоблених виробів (додаток 7);
з постільної білизни та постільних речей, столової білизни, рушників (додаток 8);
з декоративних тканин та гардин (додаток 9);
з ковдр, подушок (додаток 10);
із шкіри натуральної, штучної, хутра та виробів з них (додаток 11).

Вміст вільного і здатного частково виділятися формальдегіду визначається у всіх видах продукції і повинен становити:

- не більше 20 мкг/г для продукції для дітей до 3-х років;
- не більше 75 мкг/г для продукції, що контактує зі шкірою людини;
- не більше 300 мкг/г для іншої продукції.

2.6. Продукція, виготовлена з вторинної сировини, повинна підлягати державній санітарно-епідеміологічній експертизі і мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

2.7. Визначення рівнів міграції хімічних забруднювачів, що виділяються з продукції, необхідно проводити відповідно до вимог цих Державних санітарних норм та правил та чинних нормативно-технічних документів.

2.8. Типовий зразок продукції підлягає санітарно-гігієнічним дослідженням, що проводяться у атестованій лабораторії виробника з урахуванням функціонального призначення, умов використання, сировинного складу матеріалів та інших особливостей. За відсутності відомчої лабораторії контроль проводиться лабораторією, яка атестована на даний вид досліджень.

2.9. При розробці (постановка на виробництво) нових матеріалів та речовин, що використовуються для виготовлення матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них, проводяться дослідження за токсиколого-гігієнічними та мікробіологічними показниками. Зазначена продукція для дорослого та дитячого населення не повинна викликати:

- шкірно-подразнюючу дію;
- алергенну дію;
- віддалені ефекти (канцерогенна, мутагенна, тератогенна активність та інші);
- порушувати динамічну рівновагу аутофлори шкіри людини.

2.10. Використання апретів у процесі виготовлення матеріалів і одягу з них першого шару для дітей та дорослих, другого і третього шарів для дітей старше 7 років і дорослих повинно здійснюватись тільки за наявності позитивного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи та відповідного маркування про їх застосування.

2.11. У рецептуру текстильно-допоміжних речовин, апретуючих композицій та матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових і виробів з них не повинні входити хімічні речовини, які належать до 1 класу небезпечності.

3. Гігієнічні вимоги до дитячих виробів

3.1. Одяг першого і другого шарів для дітей віком від 0 до 3 років повинен виготовлятися тільки з натуральних тканин.

3.2. Дитячі конверти і ковдри літнього асортименту повинні виготовлятися винятково з натуральних матеріалів. Поверхня виробів, що не має безпосереднього контакту зі шкірним покривом дитини, може бути оздоблена синтетичними матеріалами.

3.3. Постільна білизна для дітей віком від 0 до 7 років повинна виготовлятися тільки з натуральної сировини.

3.4. Натільна білизна для дітей віком від 0 до 7 років повинна виготовлятися тільки з натуральних тканин і натуральних трикотажних полотен, а для дітей віком з 8 до 18 років допускається виготовлення продукції з тканин і трикотажних полотен змішаного типу - з натуральних та штучних волокон.

3.5. З'єднання деталей одягу та обметування зрізів продукції для новонароджених дітей повинно проводитись бавовняними нитками і виконуватись на лицевій стороні.

3.6. З'єднання деталей одягу, обметування зрізів, виконання оздоблювальних швів виробів для дітей ясельної групи допускається проводити хімічними нитками і волокнами, якщо шви не будуть контактувати зі шкірою дитини.

3.7. У білизняних виробах для дітей ясельної групи дозволяється використання аплікацій, вишивок, оздоблених швів із синтетичної та штучної сировини, а також обробок, виконаних методом друку та термодруку при умові, що вони не будуть мати контакту з тілом дитини.

3.8. Шви готових виробів повинні бути закріплені.

3.9. Білизняні вироби першого шару (труси, панталони) з хімічних волокон, вовняної чи напіввовняної пряжі для дорослих і дітей повинні мати внутрішню бавовняну ластовицю.

3.10. Забороняється виготовлення панчішно-шкарпеткових виробів з вкладенням синтетичних волокон більше 25% для дітей віком від 0 до 3 років. Дозволяється використання пряжі змішаних (50% натуральних і 50% хімічних) волокон для виготовлення панчішно-шкарпеткових виробів для дітей віком від 3 до 7 років.

{Пункт 3.10 глави 3 в редакції Наказу Міністерства охорони здоров'я № 208 від 18.03.2016}

3.11. Дозволяється використання поліамідних текстурованих ниток для зашивання миска в дитячих панчішно-шкарпеткових виробах.

3.12. Дитячий одяг першого і другого шару, який використовується епізодично (костюми купальні, карнавальні, бальні і театральні, одяг святковий), дозволяється виготовляти із синтетичних та штучних матеріалів.

3.13. Дозволяється використання 100% штучної тканини в якості підкладки одягу третього шару для дітей до 3-х років і 100% синтетичної тканини для підкладки в одязі дітей старших груп.

3.14. Шкільну форму дозволяється виробляти із застосуванням змішаних тканин (з вмістом натурального волокна не менше 50%) - для дітей молодших і середніх класів, штучних волокон - для дітей старших класів; блузки і сорочки для дітей молодших і середніх класів дозволяється виготовляти з використанням натуральних тканин, для дітей старших класів - штучних тканин.

3.15. Шкільна форма повинна мати покрій, який не буде обмежувати вільні рухи та забезпечить тепловий комфорт організму відповідно до сезону року.

3.16. Одяг другого шару для дітей віком від 3 до 7 років дозволяється виготовляти з натуральних, штучних та змішаних тканин, вміст натурального волокна в останніх повинен бути не менше 50%.

3.17. Забороняється:

виготовлення одягу для новонароджених і недоношених дітей, що одягається через голову; контакт гудзиків, кнопок, застібок та інших аксесуарів з тілом дитини;

використовувати апрети в матеріалах білизняного асортименту для дітей;

забороняється використання відходів текстильного і швейного виробництва для виготовлення дитячих виробів.

3.18. Гігієнічні вимоги до взуття:

Для виготовлення вкладної устілки і підкладки взуття для дітей віком до 7 років повинні використовуватись натуральні матеріали (підкладочна шкіра, тканини, трикотажні полотна тощо).

Допускається використання підкладки зі штучного хутра та байки в зимовому взутті для дітей у віці від 3 до 7 років.

Можуть бути використані штучні та синтетичні матеріали для верху взуття для дітей у віці від 3 до 7 років.

Для верху взуття літнього та осінньо-зимового асортименту для дітей у віці від 1 до 3 років можуть бути використані штучні та синтетичні матеріали за умови застосування внутрішньої підкладки з натуральних матеріалів.

Не допускається використання підкладки зі штучної та (або) синтетичної шкіри в закритому взутті для дітей.

Носкова частина взуття для дітей у віці від 3 до 7 років повинна бути ширше пучкової та відповідати рівню плюснофалангового суглоба.

Дитяче взуття повинно мати низький каблук. Висота каблука взуття для дітей віком від 3 до 7 років для повсякденного носіння повинна бути 5-10 мм, для дітей шкільного віку - до 20-25 мм, у взутті жіночому допускається середній каблук до 40-45 мм.

У взутті дитячому п'яточна частина повинна охоплювати п'яту і бути стійкою. У літньому взутті допускається відкрита п'яточна частина за умови її фіксації, забезпечення стійкості стопи під час ходьби та зручного закріплення взуття на нозі.

III. Вимоги до пакування, зберігання, транспортування

матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них

3.1. Упаковка повинна бути міцною, забезпечувати збереження продукції в умовах дії зовнішнього середовища (вологість, температурні коливання, статичні і динамічні навантаження тощо), що може мати місце при її перевезенні різними видами транспорту. Матеріали, з яких виготовлена упаковка, повинні бути інертними щодо продукції, не додавати їй невластивих якостей і відповідати вимогам санітарного законодавства.

3.2. Текстильні, трикотажні, шкіряні, хутрові вироби зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях при температурі від +5°C до +25°C і відносній вологості повітря від 60% до 65%.

3.3. Продукція у складських приміщеннях зберігається на вішаках, кронштейнах, стелажах, в ящиках на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення, 0,5 м від електричних ламп і стін, 0,2 м від підлоги. Проходи між вішаками та стелажми повинні бути не менше ніж 0,5 м.

3.4. Для зберігання продукції від пилу вішаки та кронштейни в складських приміщеннях закривають чохлами з тканини, поліетиленовими плівками. Забороняється попадання на продукцію прямого сонячного світла.

3.5. Для запобігання злежуванню, ушкодженню міллю продукцію необхідно періодично перекладати, просувувати, очищати від пилу, пересипати натуральними антимолевыми засобами. За необхідності застосовуються синтетичні інсектициди.

3.6. Транспортні засоби для перевезення матеріалів текстильних, шкіряних, хутрових та виробів з них повинні відповідати санітарним вимогам, бути оснащені покриттям для їх захисту від атмосферних впливів (сонячного проміння, дощу, снігу, пилу тощо).

IV. Контроль за дотриманням санітарних норм і правил

4.1. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності державних санітарних норм і правил щодо матеріалів та виробів текстильних, шкіряних і хутрових при їх використанні, транспортуванні, зберіганні, маркуванні, пакуванні здійснюється територіальними органами Державної санітарно-епідеміологічної служби України.

4.2. Територіальні органи Держсанепідслужби України здійснюють вибіркочку перевірку підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності щодо дотримання санітарно-гігієнічних вимог при виробництві продукції відповідно до вимог статті 39 [Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»](#).

Начальник управління громадського здоров'я	А.А. Григоренко
---	------------------------

	Додаток 1
--	-----------

	до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та виробу текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	---

**ПЕРЕЛІК
канцерогенних ароматичних амінів, міграція яких з барвників
забороняється**

Найменування сполук	Номер за Міжнародним класифікатором CAS
Перша група*	
4-амінодифеніл	92-67-1
бензидин	92-87-5
4-хлор-о-толуїдин	95-69-2
2-нафтиламін	91-59-8
Друга група**	
0-аміноазотолуол	97-56-3
2-аміно-4-нітролук	99-55-8
p-хлоранілін	106-47-8
2,4-діаміноанізол	615-05-4
4,4'-діамінодифенілметан	101-77-9
3,3'-дихлорбензидин	91-94-1
3,3'-диметоксибензидин	119-90-4
3,3'-диметилбензидин	119-93-7
3,3'-диметил-4,4'-діамінодифенілметан	838-88-0
p- крезидин	120-71-8
4,4'-метилен-біс-(2-хлоранілін)	101-14-4
4,4'-оксидіанілін	101-80-4
4,4'-тіодіанілін	139-65-1
о-толуїдин	95-53-4
2,4-толуїлендіамін	95-80-7
2,4,5-триметиланілін	137-17-7
о-анізидин(2-метоксіанілін)	90-04-0
2,4-ксилідин	95-68-1
2,6-ксилідин	87-62-7
4-аміноазобензол	60-09-3

* Канцерогенність для людини доведена.

** Висока вірогідність канцерогенності для людини.

	Додаток 2 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та виробу текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

**ПЕРЕЛІК
заборонених канцерогенних барвників**

Загальна назва барвників за С.І.*	Структурний номер за С.І.	Номер за Міжнародним класифікатором CAS
С.І. яскраво червоний 26	С.І. 16 150	3761-53-3
С.І. базовий червоний 9	С.І. 42 500	569-61-9
С.І. базовий фіолетовий 14	С.І. 42 510	632-99-5
С.І. прямий чорний 38	С.І. 30 235	1937-37-7
С.І. прямий блакитний 6	С.І. 22 610	2606-46-2
С.І. прямий червоний 28	С.І. 22 120	573-58-0
С.І. дисперсний блакитний 1	С.І. 64 500	2475-45-8

С.І. дисперсний помаранчевий 11	С.І. 60 700	82-28-0
С.І. дисперсний жовтий 3	С.І. 11 855	2832-40-8

* Колор-індекс.

	Додаток 3 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

**ПЕРЕЛІК
заборонених барвників, що викликають алергію**

Загальна назва барвників за С.І.*	Структурний номер за С.І.	Номер за Міжнародним класифікатором CAS
С.І. дисперсний голубий 1	С.І. 64 500	2475-45-8
С.І. дисперсний голубий 3	С.І. 61 505	2475-46-9
С.І. дисперсний голубий 7	С.І. 62 500	3179-90-6
С.І. дисперсний голубий 26	С.І. 63 305	
С.І. дисперсний голубий 35		12222-75-2
С.І. дисперсний голубий 102		12222-97-8
С.І. дисперсний голубий 106		12223-01-7
С.І. дисперсний голубий 124		61951-51-7
С.І. дисперсний коричневий 1		23355-64-8
С.І. дисперсний помаранчевий 1	С.І. 11 080	2581-69-3
С.І. дисперсний помаранчевий 3	С.І. 11 005	730-40-5
С.І. дисперсний помаранчевий 37	С.І. 11 132	
С.І. дисперсний помаранчевий 76	С.І. 11 132	
С.І. дисперсний червоний 1	С.І. 11 110	2872-52-8
С.І. дисперсний червоний 11	С.І. 62 015	2872-48-2
С.І. дисперсний червоний 17	С.І. 11 210	3179-89-3
С.І. дисперсний жовтий 1	С.І. 10 345	119-15-3
С.І. дисперсний жовтий 3	С.І. 11 855	2832-40-8
С.І. дисперсний жовтий 9	С.І. 10 375	6373-73-5
С.І. дисперсний жовтий 39		
С.І. дисперсний жовтий 49		

* Колор-індекс.

	Додаток 4 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

**ПЕРЕЛІК
заборонених вогнестійких сполук**

Найменування хімічних речовин	Номер за Міжнародним класифікатором CAS	Скорочена назва хімічної сполуки
Полібромінатні біфеніли	59536-65-1	PBB
Трис-(2,3-дибромопропіл)-фосфат	126-72-7	TRIS
Трис-(азиридиніл)-фосфіноксид	5455-55-1	TERA
Пентабромдифенілефір	32534-81-9	penta BDE
Октабромдифенілефір	32536-52-0	octa BDE

	Додаток 5 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

**ВИЗНАЧЕННЯ
одориметричних показників**

Одориметричні дослідження включають:

визначення зовнішнього стану виробів (цілісність упаковки, естетичність виробів, відповідність їх призначенню і віковій групі тощо);

встановлення характеру і оцінки інтенсивності запаху.

Визначення характеру та інтенсивності запаху продукції проводиться шляхом залучення волонтерів (не менше 6 осіб), які не мають змін органів нюху і порожнини носа. Дослідження проводять у добре освітленому та провітреному приміщенні.

При встановленні характеру запаху звертається увага на наявність чи відсутність стороннього неприємного і непритаманного для даного виробу запаху тощо.

Інтенсивність запаху визначається за п'ятибальною шкалою (Райт Р.Х., 1966 р.) відповідно до таблиці:

Інтенсивність запаху матеріалів текстильних, шкіряних і хутрових та виробів з них

Кількісна оцінка в балах	Характеристика
0	Відсутній; не виявляється жодним з волонтерів
1	Ледве помітний; виявляється найбільш чутливими особами
2	Слабкий; привертає увагу, але визначається, якщо волонтери націлені на його визначення
3	Виразний; легко відчутний, якщо навіть увагу волонтери не звертають на нього
4	Сильний; звертає на себе увагу
5	Нестерпний; виключає можливість тривалий час перебувати в приміщенні
Примітка.	Дослідження проводять не менше трьох разів для кожного волонтера в різні дні. Цифрові дані та характер запаху вносяться в робочу таблицю. Інтенсивність запаху текстильних, шкіряних і хутрових матеріалів та виробів з них для дітей не повинна перевищувати 1 бал, а для дорослих - 2 бали.

	Додаток 6 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

ГІГІЄНИЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
із сирових текстильних матеріалів натурального та хімічного
походження

№ з/п	Назва показника	ГДК*, мг/дм ³	ГДК с.д.**, мг/м ³	ОБРВ***, мг/м ³	Клас небезпеки****
1	Величина рН ¹				
2	Формальдегід	0,050	0,003	-	2
3	Фенол	0,100	0,003	-	2
4	Бензол	0,500	0,100	-	2
5	Толуол	0,500	0,600	-	3
6	Ксилол	0,050	0,200	-	3
7	Етиленгліколь ²	1,000	-	1,00	3
8	Капролактам ³	1,000	0,06	-	3
9	Гексаметилендіамін ³	0,010	0,001	-	2
10	Акрилонітрил ⁴	2,0	0,03	-	2
11	Діоктилфталат ⁵	1,0	-	0,02	3
12	Дибутилфталат ⁵	0,2	-	0,1	3
13	Пентахлорфенол ⁶	0,01	-	0,02	2
14	Пестициди ⁷				

«-» - норматив не встановлений.

Примітка:

¹Величина рН від 4,8 до 7,5.

²Поліефірні вироби.

³Поліамідні вироби.

⁴Акрилонітрильні вироби.

⁵Полівінілхлоридні вироби.

⁶Застосовується як фунгіцидний засіб або як підготовчий засіб для оздоблення за наявності документів, що підтверджують.

⁷Натуральна сировина за наявності документів, що свідчать про можливий вміст хімічних сполук.

* Граничнодопустима концентрація в модельних середовищах; у воді водних об'єктів господарсько-питного і культурно-побутового водокористування.

** Граничнодопустима середньодобова концентрація в атмосферному повітрі.

*** Орієнтовно безпечний рівень виділення в атмосферному повітрі.

**** За лімітуючим показником.

Додаток 7
до Державних санітарних норм та правил
«Матеріали та вироби текстильні, шкіряні
і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»

ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
з пряжі, ниток, текстильних матеріалів, трикотажних полотен,
одягу, взуття, головних уборів, рукавиць, панчішно-
шкарпеткових оздоблених виробів

№ з/п	Назва показника	ГДК мг/дм ³	ГДКс.д. мг/м ³	ОБРВ мг/м ³	Клас небезпечності
1	Величина рН ¹				
2	Формальдегід	0,050	0,003	-	2
3	Фенол	0,100	0,003	-	2
4	Етиленгліколь ²	1,000	1,000	-	3
5	Капролактам ³	1,0	0,06	-	3
6	Гексаметилендіамін ³	0,01	0,001	-	2
7	Акрилонітрил ⁴	2,0	0,03	-	2
8	Діоктилфталат ⁵	1,0	-	0,02	3
9	Дибутилфталат ⁵	0,2	-	0,1	3
10	Диметилтерафталат ²	1,5	0,01	-	2
11	Пентахлорфенол ⁷	0,010	-	0,02	2
12	Бензол	0,500	0,100	-	2
13	Толуол	0,500	0,600	-	3
14	Ксилол	0,050	0,200	-	3
15	Ацетальдегід	0,2	0,01	-	3
16	Вінілацетат ⁶	0,2	0,15		
17	Вініл хлористий ⁵	0,05	-	0,005	2
18	Миш'як /As/ ⁸	0,050	-	-	2
19	Свинець /Pb/	0,030	-	-	2
20	Кадмій /Cd/	0,001	-	-	2
21	Хром ^{VI} /Cr ^{VI} /	не допускається	-	-	3
22	Ртуть /Hg/ ⁸	не допускається	-	-	1
23	Кобальт /Co/	0,100	-	-	2
24	Мідь /Cu/	1,000	-	-	3
25	Нікель /Ni/	0,100	-	-	3
	Стійкість пофарбування, бали: до води - від 0 до 3,0; до прання - від 3,0 до 4,0; до кислотного поту - від 3,0 до 4,0; до сухого тертя - від 0 до 4,0; до мокрого тертя - від 2,0 до 3,0				
Примітка:	«-» норматив не встановлений.				
	¹ Величина рН для текстильних матеріалів, одягу, панчішно-шкарпеткових виробів від 4,8 до 7,5.				
	² Поліефірні та поліуретанові вироби.				
	³ Поліамідні вироби.				
	⁴ Акрилонітрильні вироби, вироби з гуми та зі штучної шкіри.				
	⁵ Полівінілхлоридні вироби, вироби з гуми та зі штучної шкіри.				
	⁶ Вироби зі штучної шкіри.				
	⁷ Застосовується як фунгіцидний засіб або як підготовчий засіб для оздоблення за наявності документів, що підтверджують.				
	⁸ Іони важких металів визначаються тільки в рідких модельних середовищах: миш'як, свинець, кадмій, хром, хром ^{VI} , кобальт, мідь, нікель, ртуть, з натуральних матеріалів і виробів.				
	⁹ Вміст ртуті у нових виробах не допускається. Вміст ртуті у виробах після прання не повинен				

	перевищувати ГДК в.в.
	¹⁰ Напруженість статичного електричного поля необхідно визначати на текстильних матеріалах, виготовлених з хімічних або зі змішаних волокон (хімічних і натуральних), ГДК - 15 кВ/м.

	Додаток 8 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
з постільної білизни та постільних речей, столової білизни,
рушників

№ з/п	Назва показника	ГДК, мг/дм ³	ГДКс.д., мг/м ³	ОБРВ, мг/м ³	Клас небезпечності
1	Величина рН ¹				
2	Формальдегід	0,050	0,003	-	2
3	Фенол	0,100	0,003	-	2
4	Етиленгліколь ²	1,000	1,000	-	3
5	Капролактам ³	1,0	0,06	-	3
6	Гексаметилендіамін ³	0,01	0,001	-	2
7	Пентахлорфенол ⁴	0,010	-	0,021	2
8	Бензол	0,500	0,100	-	2
9	Толуол	0,500	0,600	-	3
10	Ксилол	0,050	0,200	-	3
11	Миш'як /As/ ⁵	0,050	-	-	2
12	Свинець /Pb/	0,030	-	-	2
13	Кадмій /Cd/	0,001	-	-	2
14	Хром ^{VI} /Cr ^{VI} /	не допускається	-	-	1
15	Ртуть /Hg/	не допускається	-	-	1
16	Кобальт /Co/	0,100	-	-	2
17	Мідь /Cu/	1,000	-	-	3
18	Нікель /Ni/	0,100	-	-	3
19	Стійкість пофарбування, бали: до води - від 0 до 3,0; до прання - від 3,0 до 4,0; до сухого тертя - 4,0; до мокрого тертя - від 2,0 до 3,0				

	«-» - норматив не встановлений.
Примітка.	¹ Величина рН для постільної білизни та речей, столової білизни, рушників від 4,8 до 7,5.
	² Полієфірні вироби.
	³ Поліамідні вироби.
	⁴ Застосовується як фунгіцидний засіб або як підготовчий засіб для оздоблення (за наявності підтверджуючих документів).
	⁵ Іони важких металів визначаються тільки в рідких модельних середовищах: миш'як, свинець, кадмій, кобальт, мідь, нікель, ртуть - з натуральних матеріалів і виробів; іони хрому ^{VI} визначаються у модельному середовищі, виготовленому із застосуванням 0,5% розчину соди.

	Додаток 9 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	--

**ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
з декоративних тканин та гардин**

№ з/п	Назва показника	ГДКс.д., мг/м ³	Клас небезпечності
1	Формальдегід	0,003	2
2	Фенол	0,003	2
3	Етиленгліколь ¹	1,000	3
4	Капролактамі ²	0,06	3
5	Гексаметилендіамін ²	0,001	2
6	Бензол	0,100	2
7	Толуол	0,600	3
8	Ксилол	0,200	3
9	Стійкість пофарбування, бали: до води - від 0 до 3,0; до прання - від 3,0 до 4,0; до сухого тертя - 4,0; до мокрого тертя - від 2,0 до 3,0		

¹Поліефірні вироби.

²Поліамідні вироби.

	Додаток 10 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги»
--	---

**ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
з ковдр, подушок***

№ з/п	Назва показника	ГДКс.д., мг/м ³	Клас небезпечності
1	Формальдегід	0,003	2
2	Фенол	0,003	2
3	Бензол	0,100	2
4	Толуол	0,600	3
5	Ксилол	0,200	3
6	Стійкість пофарбування чохла, бали: до води - від 0 до 3,0; до прання - від 3,0 до 4,0; до сухого тертя - 4,0; до мокрого тертя - від 2,0 до 3,0		

* Гігієнічні дослідження виробів проводяться з урахуванням виду наповнювача (пух, пір'я, вовна, поліефірне волокно тощо), рецептури чохла (додаток 6), в яких вони містяться, та засобу, що застосовувався для обробки натуральних наповнювачів.

	Додаток 11 до Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні
--	--

ГІГІЄНІЧНІ ПОКАЗНИКИ
безпеки і гігієнічні нормативи хімічних речовин, що виділяються
з шкіри натуральної, штучної, хутра та виробів з них

№ з/п	Назва показника	ГДК, мг/дм ³	ГДКс.д., мг/м ³	Клас небезпечності
1	Величина рН ¹			
2	Формальдегід	0,050	0,003	2
3	Фенол	0,100	0,003	2
4	Пентахлорфенол ²	0,010	0,02	2
5	Бензол	0,500	0,100	2
6	Толуол	0,500	0,600	3
7	Ксилол	0,050	0,2	3
8	Діоктилфталат ³	1,0	0,05	3
9	Дибутилфталат ³	0,2	0,1	3
10	Ацетальдегід ⁴	0,2	0,01	
11	Кадмій /Cd/	0,001	-	2
12	Хром ^{VI} /Cr ^{VI} / ⁵	не допускається	-	1
13	Нікель /Ni/	0,100	-	3
14	Стійкість пофарбування в балах: до води - від 0 до 3,0; до сухого тертя - 4,0; до мокрого тертя - від 2,0 до 3,0			
	«-» норматив не встановлений.			
Примітка:				
	¹ Величина Рн для шкіри натуральної та штучної, шкіряного одягу від 4,0 до 7,5.			
	² У випадках застосування препарату як консервуючого засобу при наявності підтверджуючих документів.			
	³ Визначається міграція з штучних шкір (полівінілхлоридних) та одягу з них.			
	⁴ Полівінілхлоридні та поліуретанові вироби.			
	⁵ Визначається міграція з натуральних шкір, хутра та одягу з них.			